

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/35/29/95

NASTROJE SPOŁECZNE W LUTYM '95

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY '95

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Burza polityczna, jaka rozpętała się w pierwszym tygodniu lutego, bardzo poważnie zaważyła na nastrojach społecznych. Już przed miesiącem obserwowaliśmy silne załamanie ocen sytuacji politycznej, które obecnie są jeszcze gorsze, najgorsze od 1990 roku. Drastycznie pogorszyły się także ogólne oceny kierunku rozwoju sytuacji w kraju. Po odnotowanej w styczniu poprawie opinii o stanie gospodarki i w tej dziedzinie obserwujemy nasilenie się ocen krytycznych¹.

Oceny sytuacji

W porównaniu ze styczniem znacznie (o 10 punktów procentowych) spadł odsetek optymistycznych ocen ogólnej sytuacji w kraju, a jednocześnie wzrosła (o 13 punktów) liczba pesymistów. Obecnie ponad dwie trzecie Polaków pesymistycznie zapatruje się na rozwój **sytuacji w kraju**, a tylko niemal co piąty twierdzi, że zmierza ona w dobrym kierunku. Równie źle oceny notowaliśmy ostatnio w maju '93, w czasie gdy upadał Sejm I kadencji.

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju idzie w dobrym czy też w złym kierunku?

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												w procentach	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	
	'94											'95		
Dobrym	30	23	21	26	29	28	29	24	22	22	26	28	18	
Złym	47	58	62	59	56	53	51	58	59	62	59	55	68	
Trudno powiedzieć	22	20	17	16	15	19	20	18	19	16	15	17	14	

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (57) zrealizowano w dniach 3-6 lutego '95 na 1223-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Silne pogorszenie się nastrojów nastąpiło we wszystkich grupach społeczno-zawodowych. Trochę lepsze nastroje panują jedynie wśród pracowników umysłowych niższego szczebla. Krytyczne opinie najbardziej nasiliły się wśród przedstawicieli kadry kierowniczej i inteligencji oraz rolników. Jeszcze w styczniu rolnicy byli stosunkowo największymi optymistami, dziś zaś obok robotników, należą do grupy najbardziej pesymistycznie zapatrujących się na sytuację w kraju.

Interesująco przedstawiają się zróżnicowania ocen ze względu na sympatie ankietowanych do poszczególnych partii. Stosunkowo największymi optymistami okazują się zwolennicy Unii Wolności (28%). Mniejszym krytycyzmem i większym optymizmem odznaczają się też sympatycy dzisiejszej koalicji, zwłaszcza PSL. Zdaniem 25% zwolenników tej partii, sytuacja w kraju dobrze rokuje, ale jednocześnie 65% twierdzi, iż zmierza ona w złym kierunku. W przypadku zwolenników SLD proporcje te kształtują się trochę gorzej - 21% stanowią optymiści, 64% zaś - pesymiści. Największym krytycyzmem odznaczają się zwolennicy prawicy pozaparlamentarnej. Aż 83% spośród nich twierdzi, iż sytuacja w kraju zmierza w złym kierunku, a tylko 7% - że w dobrym.

Podobnie złych **ocen sytuacji politycznej** nie notowaliśmy od 1990 roku. Nawet w okresie najsilniejszego dotychczas konfliktu politycznego, związanego z tzw. sprawą teczek i upadku rządu Jana Olszewskiego oceny sytuacji politycznej nie były tak złe jak obecnie. Negatywnie ocenia ją prawie dwie trzecie badanych. W porównaniu ze styczniem, kiedy wyraźna była już reakcja społeczeństwa na nasilający się konflikt na szczytach władzy, odsetek krytycznych opinii wzrósł aż o 11 punktów procentowych.

Tabela 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce?

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II
	'93	'94											'95	
Dobra	14	13	8	7	7	7	9	8	7	7	6	7	5	2
Ani dobra, ani zła	42	46	44	41	42	42	42	45	38	35	38	39	32	26
Zła	26	25	35	42	39	40	34	34	40	45	45	44	53	64
Trudno powiedzieć	18	16	13	11	12	11	15	12	14	13	11	10	10	8

Sytuacja polityczna jest, jak się wydaje, czynnikiem najsilniej destabilizującym poziom nastrojów społecznych, o czym świadczy najwyższy odsetek złych ocen. Najbardziej krytyczni są prywatni przedsiębiorcy oraz przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji, stosunkowo najmniej - rolnicy.

Ogólne pogorszenie nastrojów znajduje także wyraz w załamaniu się widocznej w styczniu tendencji poprawy **ocen stanu gospodarki**. Obecnie wróciły one do poziomu z listopada '94. Ponad połowa ankietowanych (54%) źle ocenia sytuację ekonomiczną kraju, jedynie 8% badanych uważa ją za dobrą. Sytuację gospodarczą najgorzej oceniają rolnicy, stosunkowo lepiej kadra kierownicza i inteligencja, prywatni przedsiębiorcy i robotnicy wykwalifikowani.

Tabela 3. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce?

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II
	'93	'94											'95	
Dobra	6	6	5	5	6	6	9	9	8	8	7	9	9	8
Ani dobra, ani zła	31	30	27	29	30	31	32	34	30	32	34	33	38	34
Zła	58	58	63	60	59	58	53	52	56	54	54	52	47	54
Trudno powiedzieć	6	5	5	6	5	4	7	5	6	7	5	5	5	5

Zmianie tej towarzyszy również spadek optymizmu, jeśli chodzi o ocenę **kondycji własnego zakładu pracy**. I w tym wypadku styczniowy optymizm okazał się krótkotrwały. O cztery punkty procentowe zmniejszyła się liczba osób dobrze oceniających sytuację własnego zakładu.

Tabela 4. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													
	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	
	'94											'95		
N=	561	608	603	583	581	595	532	590	586	632	554	552	588	
Dobra	27	27	24	30	25	25	29	30	34	31	29	34	30	
Ani dobra, ani zła	34	29	29	28	36	35	32	32	31	31	31	26	33	
Zła	36	41	43	39	35	38	37	36	32	36	37	37	35	
Trudno powiedzieć	3	3	4	3	3	2	2	2	3	2	3	3	2	

Pogorszenie ogólnych ocen sytuacji gospodarczej nastąpiło, jak można przypuszczać, także z powodu styczniowego wzrostu cen podstawowych artykułów żywnościowych (o 4-12% według danych GUS). Podwyżki te nie znalazły, przynajmniej na razie, odzwierciedlenia w subiektywnych ocenach własnej sytuacji materialnej badanych. Wskazania ankietowanych z początku lutego nie odbiegają znacząco od rejestrowanych w ubiegłym miesiącu.

Tabela 5. Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinnie żyje się:

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													
	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	
	'94											'95		
Dobrze	15	15	14	14	18	14	16	17	15	15	15	16	17	
Ani dobrze, ani źle	56	51	55	57	52	53	53	55	57	54	54	55	54	
Źle	28	34	30	29	31	33	31	28	28	31	30	28	30	
Trudno powiedzieć	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	

Tabela 6. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego. Czy są one:

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II
	'93	'94											'95	
Dobre	12	14	15	15	11	17	13	14	16	14	14	15	17	15
Ani dobre, ani źle	46	48	38	46	44	41	44	45	46	48	46	43	44	45
Źle	41	39	48	40	45	41	42	41	38	39	41	42	39	39

Badani nie zdążyli jeszcze zapewne odczuć skutków owego wzrostu cen w budżetach rodzinnych, tym bardziej że koniec i początek roku bywają okresem dodatkowych przychodów.

Prognozy

Bardziej pesymistyczne niż przed miesiącem są prognozy **ogólnej sytuacji** w kraju. Dominują jednak badani, którzy nie przewidują żadnych zmian. Poprawy spodziewa się mniej osób niż w styczniu (o 4 punkty procentowe). Wyraźnie też (o 6 punktów) wzrosła liczba pesymistów. Obecnie odsetek respondentów spodziewających się pogorszenia sytuacji w kraju w ciągu najbliższego roku jest dwukrotnie wyższy niż odsetek przewidujących jej poprawę.

Tabela 7. A jak Pan(i) sądzi, jak to będzie w ciągu najbliższego roku? Czy spodziewa się Pan(i), że sytuacja w Polsce - ogólnie rzecz biorąc - poprawi się, pogorszy się czy też nie zmieni się?

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań												w procentach	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	
	'94											'95		
Poprawi się	22	13	16	16	17	22	18	14	14	16	20	20	16	
Nie zmieni się	43	45	46	45	50	43	45	45	50	44	44	45	42	
Pogorszy się	27	35	31	29	25	24	28	32	27	28	27	26	32	
Trudno powiedzieć	8	7	8	11	8	11	8	9	9	11	9	9	11	

Zwiększył się jednak (o 5 punktów procentowych) odsetek respondentów oczekujących poprawy **sytuacji politycznej**. Obecnie tyle samo ankietowanych wierzy, że się ona polepszy, co uważa, iż ulegnie pogorszeniu. Najliczniejszą grupę stanowią jednak osoby przekonane, iż w sytuacji politycznej kraju nie nastąpią żadne zmiany.

Tabela 8. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań												w procentach	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	
	'94											'95		
Poprawi się	19	16	16	18	16	19	17	13	13	17	18	17	22	
Nie zmieni się	49	45	45	46	50	49	51	48	51	50	46	44	39	
Pogorszy się	14	22	23	19	17	12	15	17	18	15	18	22	21	
Trudno powiedzieć	18	18	17	17	17	21	17	21	17	18	18	17	18	

Można przypuszczać, że sytuacja polityczna w kraju jest postrzegana w kategoriach tak głębokiego kryzysu, iż części badanych bardziej prawdopodobne wydaje się raczej "odbicie od dna" i powolne wychodzenie z regresu niż dalsze pogarszanie. Za bardziej optymistycznymi prognozami kryją się zapewne również oczekiwania jak najszybszej stabilizacji w sferze polityki i zażegnania konfliktów na górze.

Stosunkowo najbardziej optymistycznie przewidują rozwój wypadków na scenie politycznej osoby z wyższym wykształceniem, zainteresowane polityką, deklarujące poglądy lewicowe. Spośród grup społeczno-zawodowych największymi optymistami w tym względzie są prywatni przedsiębiorcy, przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz pracownicy umysłowi niższego szczebla. Wyraźnie rzadziej - robotnicy i rolnicy. Korzystny rozwój wydarzeń na scenie politycznej najczęściej przewidują zwolennicy SLD - aż 40% potencjalnego

elektoratu tej partii uważa iż sytuacja polityczna zmieni się na lepsze. Mniej optymizmu wykazują zwolennicy pozostałych partii, w tym drugiego z koalicjantów - przekonanie takie podziela 27% badanych zamierzających w przyszłości głosować na PSL.

Nie zapowiadają poprawy nastrojów w najbliższym czasie prognozy **sytuacji gospodarczej** zarówno w wymiarze makro, jak i mikroekonomicznym.

Perspektywy rozwoju całej gospodarki ocenia się podobnie jak w styczniu. Najwięcej osób przewiduje, że sytuacja ekonomiczna kraju będzie taka jak obecnie.

Tabela 9. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:
w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań													
	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	
	'94											'95		
Poprawi się	23	19	21	23	23	26	23	19	17	23	23	24	25	
Nie zmieni się	44	39	39	44	44	43	45	44	51	46	41	45	42	
Pogorszy się	23	31	28	21	20	17	19	24	20	18	20	19	20	
Trudno powiedzieć	10	11	12	13	13	14	12	13	12	13	16	12	14	

Nieco mniej optymistycznie niż przed miesiącem (wzrost pesymistycznych prognoz o 3 punkty procentowe) ankietowani zapatrują się na przyszłość **własnego zakładu pracy**, choć też prognozują stabilizację.

Tabela 10. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:
w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													
	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	
	'94											'95		
N=	569	608	614	595	585	605	532	599	586	636	556	560	589	
Poprawi się	19	21	20	22	24	22	19	22	19	24	20	23	23	
Nie zmieni się	46	43	43	43	43	49	46	45	50	45	47	50	50	
Pogorszy się	23	24	25	23	20	17	21	19	17	19	20	14	17	
Trudno powiedzieć	11	12	12	12	13	15	14	13	14	12	13	14	10	

Stabilne są natomiast nie tylko oceny, ale i przewidywania **własnej sytuacji materialnej**. Jak już zaznaczyliśmy, marzec może jednak przynieść ich pogorszenie. Prawdopodobne jest, iż wzrost cen żywności stanie się już niedługo bardziej odczuwalny. Niekorzystnie mogą też wpłynąć na nastroje Polaków kolejne zapowiadane podwyżki.

Tabela 11. Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinnie będzie się żyło:

w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań													
	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	II	
	'94											'95		
Lepiej	20	15	18	18	17	18	17	15	15	17	17	19	19	
Tak samo	42	35	43	43	45	42	40	38	39	39	43	42	47	
Gorzej	23	32	25	25	23	23	24	27	26	23	22	21	22	
Trudno powiedzieć	15	18	13	14	15	17	19	20	20	20	18	18	12	

★

★

★

Głęboki kryzys polityczny, w tym groźba rozwiązania parlamentu, spowodował gwałtowne pogorszenie nastrojów. Poziom pesymizmu społecznego okazał się równie wysoki jak w maju '93, kiedy upadał Sejm I kadencji, a oceny sytuacji politycznej bardziej negatywne niż w przededniu „nocy teczek”. Mimo iż badanie było realizowane w najbardziej chyba krytycznym momencie sporu na najwyższych szczeblach władzy i nie rysowały się jeszcze wówczas żadne możliwości rychłej stabilizacji politycznej, wzrosły jednak społeczne nadzieje na poprawę sytuacji politycznej kraju. Może to świadczyć, iż wydarzenia pierwszego tygodnia lutego nie były odczytywane jako kryzys zagrażający w trwały sposób stabilności państwa, ale raczej jako kolejna burza na scenie politycznej, po której zakończeniu można spodziewać się poprawy.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. piłskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju idzie w dobrym czy też w złym kierunku?

(%)

	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	68	14	1223
Płeć				
Mężczyźni	21	66	13	579
Kobiety	15	70	15	644
Wiek				
do 24 lat	25	61	14	160
25-34	19	63	18	163
35-44	21	69	11	283
45-54	12	77	11	224
55-64	19	68	14	198
65 lat i więcej	15	67	18	195
Miejsce zamieszkania				
Wieś	17	70	13	466
Miasto do 20 tys.	13	67	20	137
od 21 do 100 tys.	20	65	14	227
101-500 tys.	21	67	12	220
501 tys. i więcej mieszk.	20	68	12	173
Region				
Północny	21	66	13	118
Zachodni	11	75	14	144
Środkowozachodni	17	75	8	177
Środkowy	17	70	13	229
Wschodni	16	64	20	152
Południowo-wschodni	22	63	15	195
Południowo-zachodni	22	63	15	208
Wykształcenie				
Podstawowe	14	73	13	450
Zasadnicze zawodowe	21	68	12	324
Średnie	21	64	15	351
Wyższe	23	59	18	98
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	21	66	13	79
Prac. umysł. niż. szczebla	24	59	17	120
Pracownicy fiz. - umysł.	24	68	7	62
Robotnicy wykwalifikowani	18	72	10	98
Robotnicy niewykwalifik.	14	75	11	62
Rolnicy	20	72	9	101
Prywatni przedsiębiorcy	27	64	9	52
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	15	70	15	422
Uczniowie i studenci	23	59	18	55
Bezrobotni	13	67	20	101
Gospodynie domowe i inni	18	69	12	71
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	16	68	16	119
Sektor państwowy	20	67	13	155
Sektor prywatny	24	66	10	184
Spółdzielczość	32	63	5	20
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 1250 tys. zł	14	71	15	322
1250 tys. - 1999 tys.	16	71	13	235
2000 tys. - 2749 tys.	21	67	12	319
2750 tys. - 3249 tys.	20	66	15	148
3250 tys. i powyżej	23	63	15	175
Ocena własnych war. mater.				
Złe	9	79	12	482
Średnie	21	62	16	550
Dobre	34	54	11	188
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	17	64	19	59
Raz w tygodniu	20	66	14	741
Kilka razy w roku	14	74	12	333
W ogóle nie uczestniczy	24	61	15	88
Poglądy polityczne				
Lewica	21	68	11	269
Centrum	18	67	15	332
Prawica	16	72	12	279
Trudno powiedzieć	18	65	17	343

Tabela 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:
(%)

	Dobra	Ani dobra, ani zła	Zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	2	26	64	7	1223
Płeć					
Mężczyźni	3	26	67	4	579
Kobiety	2	26	61	10	644
Wiek					
do 24 lat	2	29	62	7	160
25-34	1	28	67	5	163
35-44	1	28	65	5	283
45-54	3	25	69	4	224
55-64	5	23	64	9	198
65 lat i więcej	2	23	58	16	195
Miejsce zamieszkania					
Wieś	1	28	60	11	466
Miasto do 20 tys.	2	23	71	5	137
od 21 do 100 tys.	5	25	64	7	227
101-500 tys.	3	22	70	5	220
501 tys. i więcej mieszk.	2	30	64	5	173
Region					
Północny	2	26	67	5	118
Zachodni	4	21	72	2	144
Środkowozachodni	2	20	67	10	177
Środkowy	1	27	64	8	229
Wschodni	2	30	60	9	152
Południowo-wschodni	3	26	61	10	195
Południowo-zachodni	2	30	62	6	208
Wykształcenie					
Podstawowe	3	25	58	14	450
Zasadnicze zawodowe	3	31	61	5	324
Średnie	1	25	71	2	351
Wyższe	3	16	79	2	98
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	2	20	75	2	79
Prac. umysł. niż. szczebla	1	26	70	3	120
Pracownicy fiz. - umysł.	2	24	72	2	62
Robotnicy wykwalifikowani	3	30	67	1	98
Robotnicy niewykwalifik.	1	28	68	4	62
Rolnicy	1	34	52	13	101
Prywatni przedsiębiorcy	0	11	85	4	52
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	4	24	61	11	422
Uczniowie i studenci	0	35	58	6	55
Bezrobotni	2	28	61	8	101
Gospodynie domowe i inni	1	28	59	12	71
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	2	23	73	2	119
Sektor państwowy	1	27	69	3	155
Sektor prywatny	2	21	75	2	184
Spółdzielczość	0	27	73	0	20
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 1250 tys. zł	1	27	62	10	322
1250 tys. - 1999 tys.	2	27	62	9	235
2000 tys. - 2749 tys.	3	29	62	6	319
2750 tys. - 3249 tys.	4	25	68	3	148
3250 tys. i powyżej	2	21	72	5	175
Ocena własnych war. mater.					
Złe	1	21	69	8	482
Średnie	2	30	61	7	550
Dobre	4	27	64	4	188
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	3	24	56	18	59
Raz w tygodniu	2	29	63	6	741
Kilka razy w roku	2	21	68	9	333
W ogóle nie uczestniczy	8	19	67	7	88
Poglądy polityczne					
Lewica	3	22	70	4	269
Centrum	2	29	64	5	332
Prawica	1	25	71	3	279
Trudno powiedzieć	3	26	54	17	343

Tabela 3. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona: (%)

	Dobra	Ani dobra, ani zła	Zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	8	34	54	5	1223
Płeć					
Mężczyźni	9	32	56	3	579
Kobiety	7	35	52	6	644
Wiek					
do 24 lat	11	37	48	4	160
25-34	9	35	52	4	163
35-44	8	35	56	1	283
45-54	6	30	62	2	224
55-64	7	39	49	4	198
65 lat i więcej	8	26	53	13	195
Miejsce zamieszkania					
Wieś	5	26	64	5	466
Miasto do 20 tys.	7	39	51	3	137
od 21 do 100 tys.	9	42	47	2	227
101-500 tys.	8	45	42	4	220
501 tys. i więcej mieszk.	15	24	54	7	173
Region					
Północny	11	43	43	4	118
Zachodni	5	30	62	4	144
Środkowozachodni	10	33	53	4	177
Środkowy	9	27	58	6	229
Wschodni	7	26	64	3	152
Południowo-wschodni	5	38	52	5	195
Południowo-zachodni	9	39	47	5	208
Wykształcenie					
Podstawowe	5	25	62	7	450
Zasadnicze zawodowe	7	36	54	3	324
Średnie	11	39	46	4	351
Wyższe	15	42	42	2	98
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	13	40	44	3	79
Prac. umysł. niż. szczebla	13	38	47	2	120
Pracownicy fiz. - umysł.	5	35	56	4	62
Robotnicy wykwalifikowani	13	38	46	3	98
Robotnicy niewykwalifik.	6	36	57	2	62
Rolnicy	2	22	73	3	101
Prywatni przedsiębiorcy	5	47	41	7	52
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	7	29	57	7	422
Uczniowie i studenci	15	39	42	4	55
Bezrobotni	8	28	62	1	101
Gospodynie domowe i inni	4	44	48	4	71
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	8	44	47	1	119
Sektor państwowy	11	30	55	4	155
Sektor prywatny	11	38	47	4	184
Spółdzielczość	7	51	42	0	20
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 1250 tys. zł	6	24	67	3	322
1250 tys. - 1999 tys.	5	34	56	5	235
2000 tys. - 2749 tys.	10	35	51	4	319
2750 tys. - 3249 tys.	6	43	44	8	148
3250 tys. i powyżej	13	39	44	4	175
Ocena własnych war. mater.					
Złe	6	23	67	4	482
Średnie	7	40	49	4	550
Dobre	15	44	35	6	188
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	6	45	37	12	59
Raz w tygodniu	8	33	55	4	741
Kilka razy w roku	8	33	56	4	333
W ogóle nie uczestniczy	12	33	49	6	88
Poglądy polityczne					
Lewica	13	35	52	1	269
Centrum	6	38	53	3	332
Prawica	9	32	56	3	279
Trudno powiedzieć	6	29	55	10	343

Tabela 4. Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?

(%)

	Poprawi się	Nie zmieni się	Pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	16	42	31	11	1223
Płeć					
Mężczyźni	17	41	34	9	579
Kobiety	15	42	29	13	644
Wiek					
do 24 lat	24	46	21	10	160
25-34	11	52	31	6	163
35-44	11	46	36	8	283
45-54	15	36	38	11	224
55-64	20	38	32	9	198
65 lat i więcej	18	35	25	23	195
Miejsce zamieszkania					
Wieś	13	41	32	13	466
Miasto do 20 tys.	24	38	31	7	137
od 21 do 100 tys.	17	40	33	10	227
101-500 tys.	14	43	31	11	220
501 tys. i więcej mieszk.	17	45	29	9	173
Region					
Północny	13	38	38	11	118
Zachodni	14	45	29	11	144
Środkowozachodni	16	44	28	13	177
Środkowy	18	39	33	10	229
Wschodni	21	28	38	13	152
Południowo-wschodni	13	42	32	13	195
Południowo-zachodni	16	51	25	8	208
Wykształcenie					
Podstawowe	13	38	32	17	450
Zasadnicze zawodowe	14	44	34	7	324
Średnie	20	44	29	8	351
Wyższe	22	41	30	7	98
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	17	44	29	10	79
Prac. umysł. niż. szczebla	15	53	25	7	120
Pracownicy fiz.- umysł.	8	59	31	3	62
Robotnicy wykwalifikowani	13	35	37	15	98
Robotnicy niewykwalifik.	9	54	27	10	62
Rolnicy	12	43	35	10	101
Prywatni przedsiębiorcy	19	37	38	7	52
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	19	35	32	14	422
Uczniowie i studenci	27	40	17	16	55
Bezrobotni	17	33	40	10	101
Gospodynie domowe i inni	9	56	27	8	71
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	12	43	30	15	119
Sektor państwowy	14	44	33	9	155
Sektor prywatny	14	48	30	7	184
Spółdzielczość	18	56	25	0	20
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 1250 tys. zł	12	41	33	14	322
1250 tys. - 1999 tys.	14	41	34	11	235
2000 tys. - 2749 tys.	13	48	30	9	319
2750 tys. - 3249 tys.	20	37	29	14	148
3250 tys. i powyżej	26	35	32	7	175
Ocena własnych war. mater.					
Złe	11	39	38	12	482
Średnie	18	44	29	9	550
Dobre	21	43	22	14	188
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	15	41	27	17	59
Raz w tygodniu	16	45	29	10	741
Kilka razy w roku	16	35	37	12	333
W ogóle nie uczestniczy	18	41	29	12	88
Poglądy polityczne					
Lewica	23	42	28	8	269
Centrum	14	41	35	11	332
Prawica	19	41	34	7	279
Trudno powiedzieć	10	44	29	17	343

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce: (%)

	Poprawi się	Pozostanie bez zmian	Pogorszy się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	39	21	18	1223
Płeć					
Mężczyźni	24	41	21	14	579
Kobiety	20	38	20	22	644
Wiek					
do 24 lat	28	40	20	12	160
25-34	16	46	18	19	163
35-44	23	39	24	14	283
45-54	22	47	17	13	224
55-64	21	32	26	21	198
65 lat i więcej	20	32	18	30	195
Miejsce zamieszkania					
Wieś	16	41	19	23	466
Miasto do 20 tys.	29	34	26	12	137
od 21 do 100 tys.	23	40	22	14	227
101-500 tys.	22	42	16	20	220
501 tys. i więcej mieszk.	31	33	23	12	173
Region					
Północny	25	33	24	19	118
Zachodni	20	52	18	10	144
Środkowozachodni	25	34	22	19	177
Środkowy	30	32	18	20	229
Wschodni	17	33	30	20	152
Południowo-wschodni	15	44	19	22	195
Południowo-zachodni	20	47	18	15	208
Wykształcenie					
Podstawowe	17	38	19	25	450
Zasadnicze zawodowe	21	44	21	13	324
Średnie	26	37	22	15	351
Wyższe	31	35	22	12	98
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	32	44	18	6	79
Prac. umysł. niż. szczebla	28	41	20	11	120
Pracownicy fiz. - umysł.	18	54	14	13	62
Robotnicy wykwalifikowani	19	51	17	13	98
Robotnicy niewykwalifik.	13	52	19	17	62
Rolnicy	13	53	15	19	101
Prywatni przedsiębiorcy	30	34	20	16	52
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	20	32	23	24	422
Uczniowie i studenci	38	18	29	15	55
Bezrobotni	21	34	31	14	101
Gospodynie domowe i inni	23	39	12	26	71
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	25	43	19	13	119
Sektor państwowy	22	48	15	14	155
Sektor prywatny	23	47	19	10	184
Spółdzielczość	27	34	26	13	20
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 1250 tys. zł	18	43	20	19	322
1250 tys. - 1999 tys.	17	38	24	21	235
2000 tys. - 2749 tys.	21	45	19	15	319
2750 tys. - 3249 tys.	27	33	20	20	148
3250 tys. i powyżej	33	30	22	14	175
Ocena własnych war. mater.					
Złe	17	39	23	21	482
Średnie	24	40	19	17	550
Dobre	30	40	19	12	188
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	30	36	19	15	59
Raz w tygodniu	21	41	20	18	741
Kilka razy w roku	21	37	23	19	333
W ogóle nie uczestniczy	33	37	15	16	88
Poglądy polityczne					
Lewica	32	38	18	12	269
Centrum	22	40	23	15	332
Prawica	23	39	23	15	279
Trudno powiedzieć	13	40	19	28	343